

מסמך הערות

הערות התנועה למען איכות השלטון בישראל

להצעת חוק לעידוד השקעות הון בחקלאות

(תיקון מס' 8) התשע"ט-2018

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

להלן מצורפות הערותינו לקראת הדיון בהצעת החוק בוועדת הכספים ביום 27.11.2018:

1. חשש למתן סמכויות נרחבות לרשות המסים ולא-פומביות פעילותה:

- "מנהל רשות המסים רשאי לקבוע כי תוצרת חקלאית מסוג המנוי ביותר מפרט משנה אחד בפרקים 1 עד 14 לתוספת לפקודת תעריף המכס והפטורים, 1937, תיחשב לגידול חקלאי אחד לעניין פרק זה או כי סוגים שונים של תוצרת חקלאית המנויים באותו פרט משנה ייחשבו לגידולים חקלאיים נפרדים לעניין פרק זה" (ס' 333(ב)(1), עמ' 139 להצעת החוק). סעיף 333(ב) לחוק מפרט אודות סמכויות מנהל רשות המסים במסגרת החוק. על אף שנקבע כי הטבות מס יינתנו באשר לכל סוג תוצרת בנפרד (וראו הגדרת "גידול חקלאי" בסעיף 21 להצעת החוק), המשמעות בפועל של תת-סעיף (1) שלפנינו היא כי למנהל רשות המסים הסמכות להורות על איחוד שני סוגי גידולים חקלאיים בחישוב המס, באופן שיניב הטבות מס משמעותיות יותר לחקלאים מסוימים. נראה כי סמכות זו צריכה להינתן לגורם המקצועי בעניין, קרי למשרד החקלאות, ולא לרשות המסים – הסדר שקיים בנושאים מקצועיים אחרים כגון העברת הסמכויות לרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית בעניין חברות מחקר ופיתוח בפקודת מס הכנסה (ס' 92א לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש]).
- "על אף הוראות סעיף קטן (ב)(3) ו-(4), רשאי מנהל רשות המסים, לפי בקשה שתוגש לו, אם שוכנע כי הדבר מוצדק מנימוקים שיירשמו, להחליט על ייחוס הכנסות שונה מזה שנקבע בכללים לפי אותו סעיף קטן, בתנאים ובתיאומים שיוורה; על החלטה לפי סעיף קטן זה יחולו, בשינויים המחויבים, הוראות פרק שני-ב בחלק ט' לפקודה." (ס' 333(ג), עמ' 140 להצעת החוק).

סעיף זה מורה כי על ההחלטה של מנהל רשות המסים בהתאם לאותו סעיף, יחולו הוראות הרלוונטיות בפקודת מס הכנסה, לפיהן רשאי המנהל לפרסם תמצית של החלטות מיסוי שנתן, גם אם המבקש לא הסכים לכך. בהקשר זה, לא ברור מדוע הוראות פומביות אלה חלות רק על אותו סעיף קטן ולא על הוראות סעיף 333(ב)(1), אודותיו פירטנו לעיל. מצב זה עלול להוביל לכך שגידולים של חקלאים מסוימים יאוחדו לשם קבלת הטבות המס, בעוד חקלאים אחרים בעלי גידולים זהים לא יקבלו ההטבה ובכך יופלו לרעה. על כן, אנו קוראים להחיל את הוראות הפומביות גם על סעיף 333(ב)(1) האמור.

2. חשש להפרת מחויבויות בינ"ל של ישראל מתחום דיני הסחר: הצעת החוק כוללת מספר

הסדרים המעלים חשש כבד להפרת המחויבויות של ישראל בתחום דיני הסחר הבינ"ל. בכלל זאת, הפרה פוטנציאלית של תקרת ההוצאה בתחום החקלאות, אליה התחייבה ישראל למול ארגון הסחר העולמי, והפרה פוטנציאלית של התחייבותה של ישראל לארגון לעבור למודל של תמיכות ענפיות בחקלאות, במקום תמיכות אישיות. לשם הימנעות מההשלכות של הפרת מחויבויות אלו יש לנקוט בצעדים הבאים:

- לכלול בחוק המוצע מנגנונים שיבטיחו הקצאת הטבות כספיות מכוחו רק בהתאם לאמנות הבינלאומיות שמדינת ישראל היא צד להן, ובכפוף לתקרת ההוצאה אליה היא מחויבת.

- להחליף את שיטת התמיכות האישיות בתמיכות ענפיות, בהתאם למחויבותה המפורשת של ישראל בתחום זה.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارح يافا 208، القدس 94383 • العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 • هاتف: 02-5000073 فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: mqg@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il